

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J.S.**, J.X., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. J.Ď., K.X., Ž., proti žalovanému **JUDr. J.B.**, J.X., Ž., správcovi konkurznej podstaty úpadcu V., a.s., H.X., Ž., IČO: X., **o určenie poradia pohľadávky v sume 463 093 Sk**, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. októbra 2006 č. k. 4 Obo 386/05-37, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa **z a m i e t a**.

Účastníkom sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 14. novembra 2005 č. k. 34 Cbi 51/05-22 zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca žiadal, aby jeho pohľadávka v sume 463 093,- Sk, vzniknutá z nevyplatenej mzdy a odstupného bola určená ako pohľadávka prednostná. Súd zistil, že v danom prípade nie je daná podmienka podľa § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV, lebo pohľadávka žalobcovi vznikla v roku 2002 a konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený 16. marca 2004. Aj keď sa žalobca bránil tým, že súčasne na majetok žalovaného bol podaný návrh na vyrovnanie a zároveň návrh na vyhlásenie konkurzu, súd prvého stupňa dospel k záveru, že možnosť uplatniť si pohľadávku podľa § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV je vymedzená zákonnou lehotou, v ktorej sa musia pracovné nároky uplatniť. Táto lehota je tri

mesiace pred vyhlásením konkurzu, resp. v jeho priebehu, a preto súd žalobu zamietol a stotožnil sa so žalovaným, ktorý prihlásenú pohľadávku zaradil do 1. triedy.

Na odvolanie žalobcu vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací a uznesením zo 17. októbra 2006 č. k. 4 Obo 386/05-37 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a vyslovil prípustnosť dovolania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa obsahu návrhu a predložených dôkazov, je možné návrh žalobcu považovať za nárok, ktorý by mohol mať charakter prednostnej pohľadávky len za predpokladu, že vznikol tri mesiace pred vyhlásením konkurzu, resp. po vyhlásení konkurzu. V tomto prípade nejde o takúto pohľadávku, pretože vznikla skôr, ako tri mesiace pred vyhlásením konkurzu. Podľa prihlášky ide o pracovný nárok za obdobie rokov 1983 až 2002. ZKV v ustanovení § 31 ods. 3 písm. b/ a ods. 4 jednoznačne vymedzuje, ktoré pohľadávky sú proti podstate (vzniknuté 3 mesiace pred vyhlásením konkurzu a v priebehu konkurzu, ako i to, čo sú pracovné nároky. Správca konkurznej podstaty poukazom na uvedené, správne pohľadávku zaradil do prvej triedy. Súd prvého stupňa nepochybil, keď žalobu zamietol, lebo neboli pre priznanie uplatneného nároku, ako pohľadávky prednostnej, predpoklady.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Navrhol obe rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie. Poukázal na skutočnosť, že v období od 29. marca 2001 do 5. apríla 2002 bolo na Krajský súd v Banskej Bystrici doručených 6 návrhov na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka V., a.s. Krajský súd o podaných návrhoch nekonal, lebo dlžník podal 7. marca 2002 návrh na povolenie vyrovnania. Uznesením z 27. mája 2002 č. k. 25-24 Kv 2/02-130 súd povolil vyrovnanie. Ing. J.S. prihlásil svoju pohľadávku 1. júla 2002 ako prednostnú, lebo išlo o pracovný nárok a vyrovnací, správca pohľadávku vo výške 463 093,- Sk uznal ako pohľadávku prednostnú. Následne uznesením z 25. apríla 2003 č. k. 25-24 Kv 2/02-554 súd zamietol potvrdiť vyrovnanie a uznesením z 23. februára 2004 bolo vyrovnanie zastavené. Potom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 16. marca 2004 č. k. 25-24 K 130/01-587 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka, t.j. začal konať o vyššie uvedených

6 návrhoch. Ing. J.S. si prihlásil prihláškou z 5. mája 2004 svoju pohľadávku v sume 463 093,- Sk, ako pohľadávku prednostnú. Na prieskumnom pojednávaní 15. decembra 2004 správca konkurznej podstaty prihlásenú pohľadávku poprel, čo do poradia a zaradil ju do prvej triedy s tým, že sa nejedná o pohľadávku podľa § 31 ods. 3 písm. b/ ods. 4 ZKV. Dovolateľ je toho názoru, že uznanie poradia pohľadávky, t.j. ako pohľadávky prednostnej, tak vo vyrovnaní, ako aj v konkurze, znamená, že táto musí byť uspokojená prednostne pred pohľadávkami zaradenými do iných tried. Pre veriteľa je preto právne významné, aké poradie bude jeho pohľadávke priznané. Otázka, či uznaná pohľadávka vo vyrovnaní ako pohľadávka prednostná, keď bol zároveň podaný aj návrh na vyhlásenie konkurzu voči totožnému dlžníkovi, má charakter prednostnej pohľadávky aj po vyhlásení konkurzu, teda či hmotnoprávne účinky prihlásenia pohľadávky zostali zachované aj po tom, ako vyrovnanie „neúspešne“ skončilo, zákon nerieši. Ide o legislatívne vákuum.

Právnu konštrukciu súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, opierajúcu sa len o jedno ustanovenie - § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV, spočívajúcej v tom, že veriteľ bez vlastnej viny, v dôsledku medzery v zákone, nemohol včas uplatniť svoju pohľadávku v konkurze, v dôsledku čoho nebolo možné žalobe vyhovieť, lebo lehota nebola dodržaná, považuje za neakceptovateľné. Z uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu považuje za nesprávne, spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci.

Účastníci konania sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas a že smeruje proti rozhodnutiam, proti ktorým je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný, mimoriadne dovolanie prejednal a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

Argumentácia generálneho prokurátora v mimoriadnom dovolaní sa týka uznania poradia pohľadávky, zaradenej ako pohľadávky prednostnej vo vyrovnaní a zachovania nároku uznaného v neúspešne skončenom vyrovnaní pre následné konkurzné konanie, vedené na majetok toho istého dlžníka.

V zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v platnom znení (ďalej len ZKV), vyrovnanie rovnako ako konkurz rieši situáciu, ktorá vznikla v dôsledku úpadku dlžníka. Existujú však medzi nimi rozdiely, ktoré odôvodňujú, že konkurz a vyrovnanie sú dva celkom samostatné inštitúty tak po stránke hmotnoprávnej, ako aj po stránke procesnej. Vyrovnacie konanie sa od konkurzného konania odlišuje rozdielnym uplatňovaním procesných zásad (predovšetkým zásady dispozičnej), rôznym okruhom účastníkov, rôznym priebehom konania, atď. Prednostné pohľadávky vo vyrovnacom konaní musia byť zaplatené alebo ich zaplatenie musí byť zabezpečené (§ 60 ods. 1 písm. b/ ZKV). Taxatívny výpočet prednostných pohľadávok vo vyrovnaní je uvedený v ustanovení § 54 ZKV. Ustanovenie o prednostných pohľadávkach v konkurze vo vyrovnaní nie je možné použiť pre zvláštnu úpravu platnú pre vyrovnanie a aj preto, lebo v konkurze v dôsledku existencie konkurznej podstaty a pohľadávok proti podstate, dochádza k inej situácii, ako vo vyrovnaní.

Podľa vtedy platnej právnej úpravy výpočet pohľadávok, ktoré je možné uspokojiť kedykoľvek počas konkurzu, obsahuje ustanovenie § 31 ZKV, podľa ktorého ustanovenia je potrebné postupovať pri posudzovaní nárokov konkurzných veriteľov vždy, a to aj v prípade, ak vyrovnanie na toho istého dlžníka, na ktorého je vedené konkurzné konanie, skončilo neúspešne, t.j. zamietnutím vyrovnanie potvrdiť.

Dovolací súd sa nestotožnil s názorom generálneho prokurátora, že rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca si predmetnú pohľadávku prihlásil 5. mája 2004 z titulu pracovnoprávneho nároku, ktorý vznikol žalobcovi voči úpadcovi v roku 2002. Ustanovenie § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV stanovuje časové hľadisko vzniku a splatnosti pracovnoprávnych nárokov pre zaradenie pohľadávky proti podstate, ktoré hľadisko súdy oboch stupňov správne vyhodnotili a správne dospeli k záveru, že nárok žalobcu nemožno považovať za nárok, ktorý by mal charakter prednostnej pohľadávky.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o neopodstatnenosti dovolacej námietky, že rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, a preto dovolací súd podľa ustanovenia § 243i ods. 2, v spojení s ustanovením § 243b ods. 1 O.s.p., mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietol.

V dovolacom konaní účastníkom trovy nevznikli, preto im dovolací súd ich náhradu nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2008

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu